

Internationale Vrouwendag blijft nodig

Jaarlijks wordt op 8 maart tijdens de Internationale Vrouwendag aandacht gevraagd voor gelijkheid tussen mannen en vrouwen. Ondanks alle goede voornemens, inspanningen en ook de resultaten die er de afgelopen decennia in veel landen zijn geboekt, blijven de man/vrouw-verschillen in de wereld erg groot. Er is nog lang geen sprake van 'gelijkheid'. Als we de stand van zaken nuchter beschouwen en naar de cijfers kijken, dan zal het ook nog wel even duren voordat dit doel is bereikt.

Het United Nations Development Programme (UNDP), het ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties, houdt de race naar de heilige graal van man/vrouw-gelijkheid bij en publiceert regelmatig een wereldranglijst. Deze *Gender Inequality Index* (GII) meet de maatschappelijke kosten van man/vrouw-ongelijkheid: een hogere score betekent dat de verschillen tussen mannen en vrouwen groter zijn.

Bij het meten van ongelijkheid tussen mannen en vrouwen kijkt UNDP naar drie terreinen: gezondheid, invloed ('empowerment') en economische status. Er worden indicatoren gebruikt die voor heel veel landen ter wereld (zo'n 150) met een redelijke mate van betrouwbaarheid beschikbaar zijn. Natuurlijk is er discussie mogelijk over deze indicatoren en zijn er misschien betere indicatoren te bedenken, maar voor het algehele beeld van achterstelling van vrouwen zal dat weinig uitmaken.

Op het gebied van de gezondheid wordt de discriminatie van meisjes en vrouwen afgemeten aan de stand van zaken bij reproductieve gezondheid (de gezondheid van moeder en kind) met moedersterfte en het aandeel tienermoeders als indicatoren. Invloed meet UNDP af aan het aandeel vrouwelijke parlementariërs en aan de verhouding meisjes en jongens van 25 of ouder met ten minste enig secundair onderwijs. De economische positie, ten slotte, wordt afgemeten aan de relatieve verschillen in arbeidsdeelname tussen vrouwen en mannen.

Het beeld van de verschillen tussen mannen en vrouwen is weinig rooskleurig. De verschillen tussen landen zijn enorm groot: de scores variëren van 2 tot 73 procent. Meisjes en vrouwen worden in heel veel landen zwaar gediscrimineerd. Slovenië voert de meest recente UNDP-ranglijst (2013) aan en is het land waar de verschillen tussen vrouwen en mannen het kleinst zijn. Zwitserland en Duitsland volgen op de tweede en derde plaats, ons land neemt een 7de plaats in en België heeft de 9de positie. Het zal niet verbazen dat alle Europese landen in de hoogste categorie scoren. In de onderste regionen van de ranglijst, waar volgens UNDP sprake is van een laag niveau van ontwikkeling, treffen we veel Afrikaanse landen aan zoals Niger, Tsjaad en Congo. Ook dat verbaast niet echt.

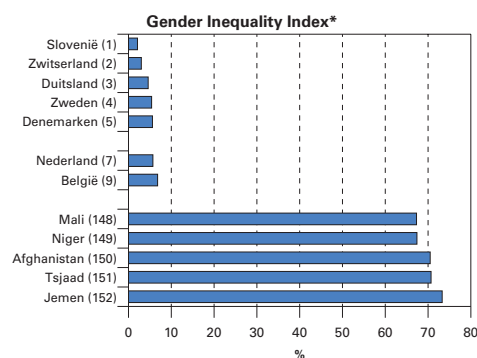
Dat de voortgang in emancipatie, of het gebrek daar aan, wordt bijgehouden is belangrijk. Het houdt overheden en andere beleidsmakers bij de les en helpt misschien bij het bestrijden van de zo hardnekkige ongelijkheid van vrouwen en mannen. Dat deze ongelijkheid negatief uitpakt voor zowel de sociale als economische ontwikkeling wordt in ieder geval steeds beter onderkend.

Nico van Nimwegen, NIDI,
e-mail: nimwegen@nidi.nl

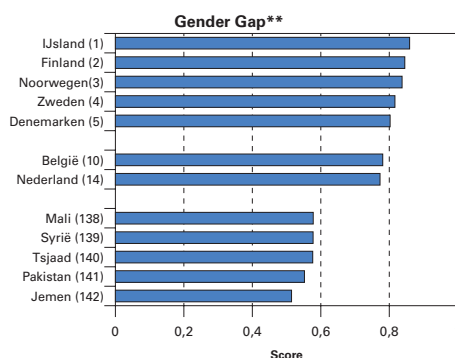
BRONNEN:

www.undp.org en www.weforum.org.

Rangordes van mate van ongelijkheid tussen mannen en vrouwen in de wereld

* Hoe lager het percentage, hoe kleiner de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen.

** Hoe lager de score hoe groter het verschil tussen mannen en vrouwen.

DEMOS verschijnt 10 x per jaar en wil de kennis en meningsvorming over bevolkingsvraagstukken bevorderen.

Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen met bronvermelding wordt op prijs gesteld. Graag ontvangt de redactie een bewijsexemplaar.

Het NIDI is een instituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen en is geaffilieerd met de Rijksuniversiteit Groningen. Het NIDI houdt zich bezig met onderzoek naar bevolkingsvraagstukken.

colofon

DEMOS	is een uitgave van het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI).
Redactie	Nico van Nimwegen, hoofdredacteur Ingrid Esveldt, eindredacteur Harry van Dalen, redacteur Peter Ekamper, (web)redacteur
Adres	NIDI/DEMOS Postbus 11650 2502 AR 's-Gravenhage (070) 356 52 00
Telefoon	demos@nidi.nl
E-mail	demos.nidi.nl / www.nidi.nl
Internet	gratis
Abonnementen	Harmine Louwé www.nadorpdruk.nl

WORLD ECONOMIC FORUM

Ook het World Economic Forum (WEF), waar internationale besluitvormers en *captains of industry* jaarlijks bijeenkomen in het Zwitserse Davos, houdt de man/vrouw-ongelijkheid bij en publiceert een ranglijst van de 'gender gap'. De gegevens hebben betrekking op 111 landen en meten de kloof die gaapt tussen vrouwen en mannen in gezondheid, opleiding, economie en politiek en zijn naast overheidsstatistieken, deels gebaseerd op surveygegevens. Deze ranglijst laat een met de GII vergelijkbaar beeld zien. Vooral op economisch terrein wordt er volgens het WEF maar zeer weinig voortgang geboekt en hapert de emancipatie. De 'gender gap'-lijst wordt al jaren aangevoerd door de Noord-Europese landen met in 2014 IJsland op kop, gevolgd door Finland, Noorwegen, Zweden en Denemarken; België staat op de 10de plaats en Nederland op de 14de. Ook landen als Nicaragua, de Filipijnen en Rwanda staan in de top tien. Dat verbaast misschien, maar wordt vooral veroorzaakt door hun hoge score op de politieke (zoals het aantal vrouwelijke ministers) en in mindere mate de economische indicatoren in de index.